

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Januar 2019

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

behandling af konkurrencesager

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 23/2017 om behandling af konkurrencesager**

Erhvervsministerens redegørelse af 20. november 2018

Justitsministerens redegørelse af 20. november 2018

19. december 2018

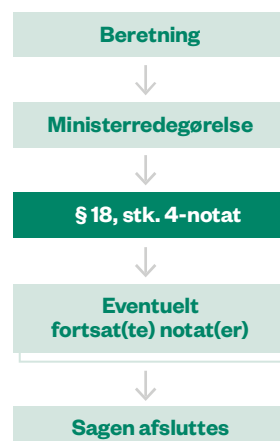
RN 708/18

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som erhvervsministeren og justitsministeren har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

 Konklusion

Erhvervsministeren tager sammen med Konkurrencerådet Rigsrevisionens beretning til efterretning. Ministeren er enig med Statsrevisorerne i, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bør overveje, hvordan sagsbehandlingen af konkurrencesager kan effektiviseres, og oplyser på den baggrund, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har iværksat en plan med 17 punkter, som indeholder en række initiativer, der skal effektivisere styringen, og som isoleret set skal reducere sagsbehandlingstiden. Med hensyn til styringen af sagsbehandlingen i fusionssager indfører Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen permanente basismål for sagsbehandlingstiden i prænotifikationsfasen. Erhvervsministeren vil følge op på planens implementering og fremdrift første gang i efteråret 2019.

Justitsministeren understreger i sin redegørelse, at det er afgørende, at konkurrence-loven håndhæves effektivt, og at sagsbehandlingstiden i Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) generelt er så kort som muligt. Ministeren pointerer, at det ikke er tilfredsstillende, at sagsbehandlingstiden i SØIK har ligget væsentligt over SØIK's ambition om sagsbehandlingstiden i konkurrencesager. Ministeren vurderer, at det sagsstyringssystem, som SØIK indførte i 2015 og siden løbende har udviklet på, har understøttet den daglige styring og tilpasning af SØIK's resurser og effektiviteten og dermed har haft en positiv indvirkning på sagsbehandlingstiden i konkurrencesager. På den baggrund vurderer Justitsministeriet, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for at iværksætte nye tiltag rettet mod sagsbehandlingen af konkurrencesager. Justitsministeren oplyser, at ministeriet sammen med Rigsadvokaten og SØIK vil følge udviklingen i SØIK's sagsbehandlingstid tæt.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens implementering af initiativer for at nedbringe sagsbehandlingstiden i sager om overtrædelse af konkurrenceloven
- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens implementering af initiativer for at nedbringe sagsbehandlingstiden i den del af fusionssagerne, der vedrører prænotifikationsfasen
- Udviklingen i sagsbehandlingstiden for strafferetlige konkurrencesager hos SØIK.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i september 2018 en beretning om behandling af konkurrencesager, hvor Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen sammen med SØIK har ansvaret for at håndhæve konkurrenceloven. Beretningen handlede om, hvorvidt Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens og SØIK's styring af konkurrencesager har understøttet en effektiv sagsbehandling.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de, at det var utilfredsstillende for borgere og virksomheder, at sagsbehandlingstiderne ved Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen havde været stigende, og at SØIK ikke havde levet op til egne mål for sagsbehandlingstiden. Statsrevisorerne fandt, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og SØIK burde overveje, hvordan sagsbehandlingen af konkurrencesager kan effektiviseres. Statsrevisorerne konstaterede også, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen overholder egne mål og de lovbestemte frister på fusionsområdet, men noterede sig, at Rigsrevisionen indikerede, at det kunne være relevant med et større fokus på den totale sagsbehandlingstid fra første udkast, til notifikation modtages.

Det fremgik også af beretningen, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ikke i tilstrækkelig grad anvender milepælsplaner til at understøtte, at sagerne behandles effektivt, og at SØIK ikke systematisk anvender sine generelle retningslinjer for sagsbehandling til at understøtte, at konkurrencesagerne behandles effektivt.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af ministrenes redegørelser

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens håndhævelse af konkurrenceloven

5. Erhvervsministeren oplyser, at han er tilfreds med, at Konkurrencerådet og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen tager positivt imod Statsrevisorernes og Rigsrevisionens anbefalinger, og mener ligesom Konkurrencerådet, at beretningen bidrager til yderligere at skærpe fokus på en effektiv drift. Ministeren oplyser, at han for hele opfølgingsplanen har bedt om en redegørelse for planens implementering og fremdrift i efteråret 2019.

I øvrigt oplyser erhvervsministeren, at der vedtages retningslinjer for, hvornår konkurrencesager skal afsluttes med tilsagn, og at der vil blive offentliggjort årsplaner for opdateringer og udarbejdelse af generelle vejledninger om loven.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens behandling af sager om overtrædelser af konkurrenceloven

6. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at sagsbehandlingstiden for sager om overtrædelser af konkurrenceloven ved Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen havde været stigende. Bemærkningen var baseret på, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens sagsbehandlingstid for sager om aftaler, der begrænser konkurrencen, var steget fra 13 måneder i perioden 2008-2011 til 23 måneder i perioden 2015 - juni 2018.

7. Det fremgik også af beretningen, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ikke i tilstrækkelig grad anvendte milepælsplaner til at understøtte, at sagerne blev behandlet effektivt. Med hensyn til opsporing af sager fremgik det af beretningen, at styrelsen i perioden 2015-2017 modtog et mindre antal ansøgninger om straflempe. Rigsrevisionen fandt derfor, at det ville være hensigtsmæssigt, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen undersøger, om der er årsager til, at styrelsen ikke modtager endnu flere ansøgninger om straflempe, som kan lede til, at en sag sættes i gang.

8. Erhvervsministeren oplyser, at både han og Konkurrencerådet har taget beretningen til efterretning. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har som følge af beretningen iværksat en opfølgingsplan med 17 punkter, som adresserer konklusionerne i beretningen. Opfølgingsplanen omfatter en række initiativer, som skal effektivisere styringen, og som isoleret set kan reducere sagsbehandlingstiden. Fx styrkes driftsledelsen, registreringen og målingen af sagsbehandlingstiden forbedres, og der styres mere effektivt på milepæle. Opsporingen af sager er desuden specifikt styrket ved en oplysningskampagne, der skal give flere ansøgninger om straflempe.

9. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har iværksat en række initiativer med henblik på at reducere sagsbehandlingstiden, og vil forsat følge Erhvervsministeriets arbejde med at nedbringe sagsbehandlingstiden, herunder ministeriets brug af milepælsplaner og information om muligheden for ansøgning om straflempe.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens styring af fusionssager

10. Statsrevisorerne konstaterede, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen overholder egne mål og de lovbestemte frister for behandling af fusionssager, men noterede sig, at Rigsrevisionen indikerede, at det kunne være relevant med et større fokus på den totale sagsbehandlingstid fra første udkast, til notifikation modtages. Det fremgik således af beretningen, at en stor del af sagsbehandlingen skete i prænotifikationsfasen, der i gennemsnit udgjorde 50-70% af den samlede sagsbehandlingstid. Da prænotifikationsfasen ikke tæller med i de lovfastsatte tidsfrister, vurderede Rigsrevisionen, at der var risiko for, at lovens tidsfrister for den efterfølgende sagsbehandling blev mindre relevante i forhold til at sikre en effektiv behandling.

11. Erhvervsministeren oplyser i forbindelse med opfølgingsplanen, at tempoet i den vejledende fase i fusionsbehandlingen i høj grad bestemmes af den anmeldende virksomhed, men at der indføres permanente basismål for sagsbehandlingstiden i den del af prænotifikationsfasen, hvor sagens fremdrift afhænger af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens arbejde.

12. Rigsrevisionen finder Erhvervsministeriets initiativer med henblik på at styrke styringen af fusionssagerne tilfredsstillende og vil fortsat følge dette arbejde.

SØIK's behandling af strafferetlige konkurrencesager

13. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at SØIK ikke havde levet op til egne mål for sagsbehandlingstiden. Bemærkningen var baseret på, at SØIK's sagsbehandlingstid for sager, der var afsluttet i perioden 2015 - april 2018, var 38 måneder og 32 måneder for lukkede sager. Sagsbehandlingstiden var således ca. dobbelt så høj som SØIK's eget mål for sagsbehandlingstiden på 18 måneder.

14. Det fremgik også af beretningen, at SØIK ikke systematisk anvender sine generelle retningslinjer for sagsbehandling til at understøtte, at konkurrencesagerne behandles effektivt, herunder at tids- og milepælsplaner kun er brugt som logbøger og ikke som et værktøj, der understøtter, at sagerne behandles effektivt. I beretningen konstaterede Rigsrevisionen dog, at SØIK i 2015 havde indført et nyt sagsstyringssystem, og at det foreløbig så ud til, at sagsbehandlingstiden var faldende.

15. Justitsministeren understreger i sin redegørelse, at det er helt afgørende, at konkurrenceloven håndhæves effektivt, og at sagsbehandlingstiden i SØIK generelt er så kort som muligt. Ministeren oplyser i forlængelse heraf, at det ikke er tilfredsstillende, at sagsbehandlingstiden i SØIK har ligget væsentligt over SØIK's ambition om sagsbehandlingstiden i konkurrencesager. Ministeren vurderer, at SØIK med indførelsen af et nyt sagsstyringssystem i 2015 og løbende efterfølgende udvikling har understøttet den daglige styring og tilpasning af SØIK's resurser og effektiviteten i den samlede sagsproduktion og dermed har opnået en positiv indvirkning på sagsbehandlingstiden i konkurrencesager. Det nye sagsstyringssystem er ifølge ministeren med til at understøtte sagsoverblikket og den daglige sagsstyring gennem aftalte frister og løbende opfølgning gennem bl.a. statusmøder og controlling. Ministeren oplyser, at SØIK skønner, at der ved årsskiftet 2018/19 vil være meget få konkurrencesager anmeldt før 1. januar 2018, hvor SØIK ikke vil have taget stilling til tiltalespørgsmålet. SØIK vurderer således, at langt de fleste konkurrencesager vil være under 1 år gamle. På den baggrund vurderer Justitsministeriet, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for at iværksætte nye tiltag rettet mod sagsbehandlingen af konkurrencesager. Ministeren oplyser afslutningsvist, at arbejdet med at forbedre sagsbehandlingstiden i SØIK dog ikke er afsluttet, og at han sammen med Rigsadvokaten og SØIK vil følge udviklingen i SØIK's sagsbehandlingstid.

16. Rigsrevisionen finder justitsministerens redegørelse tilfredsstillende og vil fortsat følge udviklingen i sagsbehandlingstiden i strafferetlige konkurrencesager hos SØIK.